

ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Святослав Олександрович Петровець

<https://orcid.org/0000-0002-4160-8536>

Університет економіки та права "КРОК"
аспірант

З початком великої війни українська енергетична інфраструктура стала одним з головних об'єктів для атак російських військових. Приблизно половина енергетичних об'єктів країни зазнали пошкоджень. Через обстріли альтернативна енергетика, що до цього складала понад 13% виробництва електроенергії, втратила приблизно 90% вітрової та до 40% сонячної генерації. Це призвело до пониження частки відновлюваних джерел енергії в енергетичному балансі на більше як удвічі, наразі ця частка становить 5-6%. Загалом, станом на травень 2023 року Україна втратила 27 ГВт встановленої потужності, з яких близько 10 ГВт належало зеленій енергетиці [1], [2], [3].

Після воєн відновлення інфраструктури, включаючи енергетику, стає однією з головних та найбільш складних задач. У багатьох випадках інфраструктура може бути серйозно пошкоджена, внаслідок чого енергетичний сектор може стати вразливим. Проте, це також може бути можливістю для переосмислення стратегій розвитку.

Альтернативна енергетика, така як сонячна, вітрова, біоенергія, має потенціал стати ключовим елементом відновлення енергетичного сектору в післявоєнний період. У рамках Конференції з відновлення України («Ukraine Recovery Conference») в Лондоні була презентована нова економічна модель та Енергетична стратегія України. Ключове завдання стратегії — перетворення України на енергетичний хаб Європи, який допоможе континенту остаточно позбутися залежності від російського викопного палива завдяки виробленій в Україні чистій енергії. Стратегія визначає досягнення кліматичної нейтральності в енергетиці до 2050 року [4], [5].

В рамках Конференції з відновлення Голова Уряду окреслив чіткі інвестиційні пріоритети України. Серед енергетичної сфери основними цілями буде будівництво вітрових та сонячних електростанцій, установок зберігання енергії та установок з виробництва біометану [4].

Це важливо через наступні причини:

1. Зменшення залежності від імпорту. Відновлювальні джерела енергії можуть допомогти країні зменшити свою залежність від імпорту енергоресурсів. Це особливо важливо у випадку втрати доступу до традиційних джерел енергії в результаті війни.
2. Стійкість енергетичного сектору. Альтернативна енергетика може забезпечити більшу стійкість енергетичного сектору в разі будь-яких перешкод у постачанні традиційних видів енергії. Це може допомогти забезпечити надійне енергопостачання навіть у періоди непевності або обмежень.
3. Зменшення викидів вуглецю. Використання відновлювальних джерел енергії сприяє зменшенню викидів парникових газів та сприяє більш сталому енергетичному майбутньому.
4. Стимулювання інновацій. Розвиток альтернативних джерел енергії може сприяти інноваціям у технологіях та енергетичних рішеннях, що може бути корисним для економічного розвитку країни після війни.

Проте, важливо зазначити, що реалізація проектів з відновлювальної енергетики в післявоєнний період вимагатиме не лише фінансових ресурсів, але й політичної волі, технічних знань, інфраструктурних змін та стратегічного планування. Однак, враховуючи переваги, які вони можуть забезпечити для стабільності та розвитку країни, альтернативна енергетика може стати важливим компонентом післявоєнного відновлення.

Ключові слова:

альтернативна енергетика; інфраструктура; інновації

Цитування

1. Генерація станом на травень 2023 року. *Укрінформ - актуальні новини України та світу*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3714703-generacia-stanom-na-traven-vtratila-27-gvt-vstanovlenoi-potuznosti-ukrenergo.html> (дата звернення: 17.11.2023).
2. Топалов М. Що залишилося від “зеленої” енергетики в Україні. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/05/24/700431/> (дата звернення: 17.11.2023).

3. Ізвозікова А. У Міненерго розповіли про втрати вітрової та сонячної генерації внаслідок російських атак. *Суспільне Новини*. URL: <https://suspilne.media/353158-u-minenergo-rozpovili-pro-vtrati-vitrovoi-ta-sonasnoi-generacii-vnaslidok-rosijskih-atak/> (дата звернення: 17.11.2023).
4. Денисюк М. Яким буде енергетичний сектор після війни. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/4/701854/> (дата звернення: 17.11.2023).
5. The UK, jointly with Ukraine, hosted the international Ukraine Recovery Conference. *Ukraine Recovery Conference*. URL: <https://www.urc-international.com/> (date of access: 17.11.2023).